

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

Regional utveckling
Susanne Sahlin

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.statsstod@regeringskansliet.seHandläggare/er beteckning
KN2025/00943Datum
2025-09-04Dnr
25RUN324Sida
1(3)

Yttrande över remiss, promemorian En samlad myndighetsfunktion för ökad effektivitet och minskad sårbarhet i statens arbete med statsstöd

Region Västernorrland har fått möjlighet att yttra sig över Klimat- och näringsdepartementets promemoria *En samlad myndighetsfunktion för ökad effektivitet och minskad sårbarhet i statens arbete med statsstöd*. Region Västernorrland har ansökt om, och beviljats förlängd svarstid, som möjliggjort beslut om yttrande vid Regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 4 september 2025. Vi har också, i annat aktuellt yttrande avseende *Anpassning av vissa skatte- och avgiftsnedsättningar till EU:s regler om statsstöd*, noterat den föreslagna myndighetsfunktionen och våra yttranden har därför samordnats.

Region Västernorrland välkomnar, som regionalt utvecklingsansvarig aktör (RUA) i Västernorrland, de initiativ som tas från regeringens sida för att förenkla för företag och verka för likvärdig och hållbar utveckling i hela landet. I RUA-rollen hanterar vi, trots att regioner och kommuners möjligheter att använda statsstöd är starkt begränsade av kommunallagen, bland annat regionala utvecklingsmedel 1:1. De regionala utvecklingsmedlen är statliga medel som omfattas av statsstödsregler, för vilka tolkningarna blivit snävare och mer omfattande över tid. Vi har därför, de senaste åren, arbetat nära statliga myndigheter som Tillväxtverket och Regeringskansliet avseende frågor om statsstöd och framför allt tolkningsutrymmet av dessa.

Vi ställer oss därför positiva till en stärkt och samlad myndighetsfunktion som kan bidra till ökad tydlighet, förbättrad vägledning och en stärkt förmåga att möta olika typer av aktörers behov av stöd i statsstödsfrågor. Vi ställer oss också positiva till att, med utgångspunkt från regionernas uppdrag inom regional utveckling, bidra till ett fördjupat samarbete med den nya myndighetsfunktion, då vi bedömer att föreslagen myndighet kan behöva stärka sin förståelse och kunskap om regionernas roll, ansvar och varierande förutsättningar i tillämpning av statsstöd. Vi betonar vikten av att förslaget inte bara värnar ökad effektivitet, rättssäkerhet och minskad administration för statens förvaltning, utan att motsvarande förenkling och minskad administration också omfattar de aktörer som beviljar och beviljas olika typer av statsstöd.

Vi förutsätter att myndigheten säkerställs resurser för att göra det enklare för företag och stödgivare att göra rätt, men också att myndigheten ges långsiktig och uthållig kapacitet och överblick över såväl omfattning av statsstöd som tillgängligheten till dessa stödformer. Viljan att effektivisera den statliga förvaltningen och offentliga aktörers administration får inte ske på bekostnad att administrativt merarbete överförs till annan aktör. Det är av högsta vikt att inrapportering till ett centralt register blir så enkel som möjligt.

Rådgivande och myndighetsutövande funktion

Region Västernorrland tillstyrker angelägenheten att både förbättra och effektivisera statsstödshanteringen i Sverige. En korrekt och förenklad användning av statsstöden främjar konkurrens- och innovationskraft och bidrar till hållbar regional utveckling. Det är därför angeläget att den samlade myndighetsfunktionen får ett uppdrag som möjliggör balans mellan en rådgivande roll och den mer myndighetsutövande, tillsynsrollen. Region Västernorrland ställer sig bakom den oro som Statskontoret och andra remissinstanser uttryckt, när både rådgivande och granskande uppgifter läggs i samma myndighet. Detta kan innebära roll- och målkonflikter och en ökad rättsosäkerhet, motstridigt det som den föreslagna myndighetsfunktionen förväntas leverera. Om få personer arbetar med frågorna uppstår en risk att uppgifterna inte balanseras. Region Västernorrland förutsätter därför att utpekad myndighet förstärks resursmässigt framför allt avseende rådgivning i hur statsstödsregelverk ska tolkas och när det är lämpligt att använda statsstöd samt vägledning vid tolkningsproblematik. Vi förutsätter också att myndigheten säkerställs de verktyg och förutsättningar som behövs så att man vid rådgivning klarar att möta olika typer av behov och kan hantera allt från grundläggande till mer komplexa ärenden och att myndighetsfunktionen utformas långsiktigt, för stabilitet och kontinuitet. Detta är inte minst viktigt för den typ av ärenden som Region Västernorrland medfinansierar, där många aktörer bidrar till att samfinansiera angelägna utvecklingssatsningar.

En lösningsfokuserad hållning med territoriellt perspektiv

Det mest avgörande från Region Västernorrlands perspektiv är att den nya myndighetsfunktionen uppdras att beakta territoriella perspektiv och sitt uppdrag säkerställa att regional hänsyn kan tas och faktiskt också gör det. Statsstöden kan ge goda effekter för regional utveckling, men riskerar också att goda idéer och investeringar inte kan genomföras om tillämpningen blir för snäv. Vår förhoppning är att en samlad myndighetsfunktion också bidrar till stärkt kapacitet till regionerna, i RUA-uppdraget genom att rapportering till ett centralt register skapar överblickbarhet för både stödgivare och stödmottagare samt säkerställer och synliggör nationell statistik också för stödtyper som beviljas regionalt.

Ett centralt register kan också minska risken för dubbelfinansiering och felaktiga utbetalningar, något som ligger i allas intresse för effektiva system och rättssäkerhet utöver att det kan ge administrativt stöd och överblick över sammantagna erhållna statsstöd.

Region Västernorrland har en förväntan att den nya myndighetsfunktionen ska samla kompetens, skapa robusthet och bidra till mer likvärdiga bedömningar om hur statsstöd kan och bör nyttjas och att detta också ska komma kommuner och regioner till gagn, eftersom det är av yttersta vikt att statsstöden, utöver regelefterlevnad, används på rättvist och transparent sätt. Vi tror, liksom andra regioner, att en samlad myndighetsfunktion på sikt kan bidra till en minskad risk för felaktig hantering och att säkerställa att stödet når de aktörer som bäst behöver det. Vi förutsätter också att andra regelverk ses över när beslut om inrättandet tagits, så att utpekad samordnande myndighet också räknas in bland de myndigheter som uppdras att återrapportera hur man bidrar till hållbar regional utveckling i hela landet – och på vilket sätt detta uppdrag har genomförts i samverkan med regionerna som regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Att öka myndighetens förståelse för regionernas roll, ansvar och skilda förutsättningar i det regionala utvecklingsarbetet är avgörande för att tillämpningen av statsstödsregler också bidrar till platser och läns hållbara utveckling.

Region Västernorrland har inga synpunkter avseende promemorians förslag att den nya myndighetsfunktionen ska organiseras och implementeras hos Konkurrensverket, snarare än Statskontorets förslag om att stärka det uppdrag som Upphandlingsmyndigheten delvis har idag. Det avgörande är att hanteringen av statsstöd blir mer effektiv och rättssäker, och att rådgivning och vägledning får tillräckligt utrymme så att det blir lätt att göra rätt. Fokus behöver ligga på vad statsstöd kan och ska åstadkomma, för enskilda företag och aktörer och för de platser där finansieringen omsätts till nytta för Västernorrland och för hela Sverige.

REGION VÄSTERNORRLAND

Jonny Lundin
Ordförande Regionala utvecklingsnämnden